

REDAKSJONSKOMITEENS INNSTILLINGER

Forslag: 1

Opprinnelig forslag: 1 og 12

Det er arbeidslivet som må endres, ikke pensjonsalderen!

LOs regionkonferanse i Østfold er kritiske til regjeringens forslag om å heve pensjonsalderen. Vi ser dette som et usosialt tiltak som ikke tar hensyn til de reelle utfordringene i arbeidslivet. Det er ikke pensjonsalderen som skal opp, det er arbeidslivet som må forbedres!

Forslaget om å øke pensjonsalderen overser det faktum at mange går av med uførepensjon lenge før de når 62 år. Dette skyldes ofte helseproblemer og et arbeidsliv som sliter ut folk. Regjeringen snakker om en "gradvis økning" som om det er en mild justering, men ignorerer realiteten for de som sliter i jobbene sine og ikke har råd til å gå av ved 62 år.

Ved 67 år er flertallet av arbeidstakere allerede ute av arbeidslivet, og mange av de som er igjen jobber deltid. En økning av pensjonsalderen vil bare forverre situasjonen og tvinge flere inn i uførhet.

Levealderen øker, men det betyr ikke nødvendigvis flere år med god helse. Og helsen er ikke likt fordelt blant yrkesgrupper. Å heve pensjonsalderen vil frarøve mange muligheten til å nyte pensjonisttilværelsen mens helsen fortsatt er god.

Vi krever at pensjonsalderen forblir uendret. Vi trenger tiltak som sikrer at arbeidstakere kan ha et sunt arbeidsliv og gå av med pensjon med god helse. For de som ikke kan jobbe til de er 62, må det sikres ordninger som gir en verdig pensjon.

Folketrygden er fundamentet i vårt velferdssamfunn, og vi må stå imot ethvert forsøk på å svekke den. Vi må sikre at vårt velferdssystem gir trygghet og rettferdighet for alle.

Vi oppfordrer regjeringen til å tenke seg nøye om før de gjør endringer som kan redusere velferdsnivået for de som trenger det mest. Vi står sammen for å forsvare Folketrygden og sikre en verdig alderdom for alle.

LOs regionkonferanse i Østfold oppfordrer alle til å delta på aksjonsdagen 14. mars mot de foreslåtte endringene i pensjonssystemet.

Vi krever:

- Bevar pensjonsalderen som den er.
- Forbedre dagens sliterordning før pensjonsalderen behandles i Stortinget.
- Hev garantipensjonen til minst nivået for minstepensjon for enslige.
- Sikre at uføre tjener opp alderspensjon til øvre aldersgrense.
- Si nei til en reformert AFP og tett hullene i dagens ordning.
- Harmoniser privat og offentlig AFP oppover, ikke nedover.

Forslag: 2

Opprinnelig forslag: 3

Krafttilgang for bærekraftig næringsliv i Østfold

LOs regionkonferanse ønsker økt oppmerksomhet rundt en kritisk utfordring som truer arbeidsplasser, klimamål, og det grønne skiftet i Østfold.

Tilgangen til fornybar kraft er avgjørende for å opprettholde og styrke næringslivet i dette området, men dagens situasjon peker på potensielle konsekvenser som kan få alvorlige ringvirkninger.

Dagens dystre virkelighet:

Østfold står overfor utfordringer knyttet til tilstrekkelig krafttilgang. Næringslivet i regionen, som allerede har gjort betydelige fremskritt mot bærekraft og miljøvennlig drift, står nå overfor en mulig tilbakegang. Mangelen på kraft kan presse bedrifter til å vurdere alternative, mindre bærekraftige energikilder, inkludert fossilt brensel. Dette kan være et alvorlig tilbakeslag for det grønne skiftet og regionens miljømål. Uten tilstrekkelig krafttilgang kan bedrifter bli tvunget til å redusere eller avvikle produksjonen. Dette kan føre til tap av arbeidsplasser og svekke regionens økonomiske fundament.

Klimamål i fare

Flere kommuner har forpliktet seg til ambisiøse klimamål. Manglende krafttilgang kan føre til at disse målene blir vanskelige å oppnå, og det kan skade regionens omdømme som en forkjemper for bærekraft.

Krav om fortgang og nødvendige vedtak

LOs regionkonferanse krever handling for å sikre tilstrekkelig krafttilgang til Østfold. Vi oppfordrer beslutningstakere på alle nivåer til å samarbeide om å finne løsninger som sikrer en pålitelig og bærekraftig energiforsyning til næringslivet.

Vi krever følgende tiltak:

- Investeringer og akselerert utbygging av kraftinfrastruktur for å møte dagens og fremtidige behov i Østfold.
- Utvikling av målrettede energiltak som støtter næringslivet i overgangen til bærekraftige energiformer og sikrer stabil kraftforsyning.
- Involvering av næringslivet i beslutningsprosesser for å sikre at løsningene oppfyller kravene og behovene til bedriftene i regionen.
- Styrket påvirkning fra kommunale og regionale myndigheter for å sikre at Østfold får den prioriteringen det trenger i nasjonale energistrategier og planer.

Forslag: 3

Opprinnelig forslag: 21

Elektrifisering eller driftsforbud?

Utvikle, ikke avvikle gjelder like fullt for den landbaserte industrien som for olje- og gassnæringen. Industrien ønsker å ta sitt ansvar for å redusere utslipp av klimagasser. Industrien har alltid tatt ansvar for å redusere utslipp til luft og vann etter pålegg fra myndighetene. Nå står vi overfor et veiskille; det ligger ikke til rette for videre utvikling for å nå målene, hverken i Parisavtalen eller Hurdalsplattformen!

Skal industrien gjøre ytterligere tiltak må det iverksettes massiv utbygging av fornybar kraft og nett. Foreløpig har det skjedd veldig lite på begge områder. Enkelte prosesser er det ikke så enkelt å dekke inn med energieffektivisering; flere prosessbedrifter har et konstant behov for energi, både fornybar og fossil. For bedrifter med konstant behov for energi til direkte fyring er det per i dag ikke noe alternativ til fossil energi.

Miljødirektoratet, etter bestilling fra Klima- og miljødepartementet, utga en rapport i mai 2023 basert på konsekvensutredning av forbud mot bruk av fossil energi i industrien fra 2030 med følgende scenarier:

- 1) Ikke-kvotepliktig industri, indirekte fyring
- 2) Kvotepliktig og ikke-kvotepliktig industri, indirekte fyring
- 3) Kvotepliktig og ikke-kvotepliktig industri, indirekte fyring og direkte fyring

Miljødirektoratet anbefaler alternativ 2. Det vil uansett kreve massiv utbygging av fornybar kraft og nett. Alternativt forbrenning av bærekraftig biobrensel.

Skal vi erstatte fossil energi med hydrogen (alternativ 3) er behovet det samme. Skal det være økonomi i bruk av hydrogen må den produseres lokalt slik at overskuddsenergi i form av varme kan utnyttes. En virkningsgrad på 50-60 % vil aldri bli lønnsom!

Vi krever at det må gjøres unntak for industribedrifter som ikke har, eller får, tilgang på fornybar kraft!

Vi fordømmer tvangsavvikling av industribedrifter for å nå målene!

Forslag: 4

Opprinnelig forslag: 4, 14 og 25

Israel må stoppe drapene på sivile palestinere

Hamas sitt angrep mot Israel 7. oktober, førte til at 1 100 mennesker ble drept, og over 230 personer ble tatt som gisler. Dette og de videre angrepene har ført til fatale konsekvenser og har for lengst gått langt utover «retten til å forsvare seg». Det er rapportert at ca 30 000 palestinere har blitt drept, av disse er ca. 70% barn og kvinner. Over 70.000 er rapportert skadd.

FN anslår at rundt 70 % av Gazas befolkning på om lag 2,4 millioner mennesker er internt fordrevet. De menneskelige lidelsene er enorme og ufattelige. Situasjonen har utviklet seg til en humanitær katastrofe, og FNs generalsekretær advarer om at Gaza er i ferd med å bli en gravplass for barn.

Situasjonen på Vestbredden har over flere år blitt gradvis verre. Etter 7. oktober har angrepet mot palestinere fra israelske bosettere, som er beskyttet av israelsk politi, eksplodert. Ifølge FN er over 400 palestinere, inkludert over 100 barn drept. Over 4 500 skadde.

Massearrestasjoner av palestinere og den statlige bevæpningen av israelske bosettere er svært bekymringsfullt.

LOs Regionkonferanse krever en umiddelbar stans i konflikten og en tilbaketrekking av israelske styrker fra Gaza. Bruken av militærmakt mot sivile må opphøre for å gi rom for forhandlinger og en diplomatisk løsning. Sivile bør ikke være ofre for geopolitiske konflikter, og det er på høy tid at verdenssamfunnet tar ansvar for å stoppe denne humanitære krisen.

Vi oppfordrer verdenssamfunnet til å gå sammen for å støtte oppbyggingen av Gaza. De materielle ødeleggelsene er enorme, og det er vår moralske plikt å hjelpe til med gjenoppbyggingen. Dette inkluderer tilgang til nødvendig humanitær hjelp, infrastruktur, og støtte til utdanning og helsevesen. Både Israel og Hamas må stoppe sine angrep mot sivile.

FN melder at situasjonen på sykehusene i Gaza er fullstendig kritisk. Minst 340 helsearbeidere er meldt drept, flere mens de er på vakt. Komiteen for beskyttelse av journalister (CPJ) rapporterer at 124 journalister og mediearbeidere er drept mens de har dokumentert Israels brutale krigføring.

Blokaden av kommunikasjon og internett forhindrer livsviktig kontakt med omverdenen. Arbeiderbevegelsen er internasjonal. Vår solidaritet stopper ikke ved vår egen landegrense. LOs regionkonferanse i Østfold aksepterer ikke det store omfanget av lidelser i Gaza, og mener at vi alltid skal gjøre det vi kan for å bidra til en verdensorden bygget på folkeretten, der den internasjonale humanitærretten og menneskerettighetene legges til grunn.

ICJ den internasjonale domstolen i Haag, har nå bestemt seg for å behandle folkemordsanklagen som Sør-Afrika har framsatt overfor domstolen. ICJ påla også Israel å gjennomføre noen såkalte hastetiltak. Domstolens avgjørelse er folkerettslig forpliktende for Israel. De foreløpige reaksjonene fra Israel tilsier at Israel ikke vil bøye seg for domstolens avgjørelse. Det må da bli opp til de andre medlemsstatene å

iverksette tiltak som presser Israel til å følge domstolens avgjørelser. Norge bør støtte Sør-Afrikas anklage mot Israel.

LOs Regionkonferanse står solidarisk med det palestinske folket og alle som lider under konflikten. Vi appellerer til verdenssamfunnet om å handle umiddelbart for å stoppe krigen, støtte gjenoppbyggingen av Gaza og anerkjenne Palestina som et eget land. Dette er en tid for solidaritet, medmenneskelighet, og handling for å sikre en bedre fremtid for alle berørte parter i regionen.

LOs regionkonferanse i Østfold krever følgende:

- Stansing av Israels terrorinvasjon og bombing av Gaza, samt opphør av blokaden.
- Sikre befolkningen i Gaza tilgang til vann, strøm, medisiner, drivstoff, mat og humanitær hjelp.
- Et ansvar fra Hamas for deres terrorhandlinger, inkludert frigivelse av gisler.
- Etterforskning og dokumentasjon av Israels brudd på folkeretten i Palestina.
- Norge skal initiere reelle forhandlinger basert på to-statsløsningen.
- Anerkjennelse av Palestina som en egen stat, og arbeide for varig fred.
- Vedta et forbud mot handel med varer og tjenester produsert på ulovlig okkupert jord eller fra selskaper som medvirker til brudd på folkeretten og menneskerettigheter i ulovlig okkuperte områder.
- At Norge selv slutter å investere i den ulovlige okkupasjonen.
- Stanse direkte og indirekte salg av våpen, våpenkomponenter eller annet militært utstyr til Israel.
- Internasjonal boikott av Israel. Det er viktig at Norge aktivt jobber for at personer mistenkt for apartheidforbrytelser granskes og straffeforfølges, og at ofre for menneskerettighetsbrudd og forbrytelser mot menneskeheten må få full erstatning.
- At den norske regjeringen fremmer krav om FN-gransking av Israels apartheidforbrytelser, slik at staten Israel holdes ansvarlig
- Støtte Sør-Afrikas anklage mot Israel i ICJ

Forslag: 5

Opprinnelig forslag: 7 og 24

Styrking av Østfold i Nasjonal transportplan

LOs regionkonferanse i Østfold ser frem til den kommende Nasjonale Transportplanen (NTP) for 2024. Vi har lenge ventet på at Østfold skal bli prioritert i samferdselsinvesteringer. Nå er det på tide at viktige prosjekter for regionen blir tatt på alvor.

Regjeringen og samferdselsdepartementet kjenner godt til utfordringene i Østfold, og vi krever at regionen blir prioritert. Dobbeltsporet jernbane gjennom Østfold og andre viktige infrastrukturprosjekter må være med i planen.

Vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene har økt dramatisk og beløper seg nå til mellom 85-95 milliarder kroner. Gjennom veireformen fra 2010 ble 70 prosent av riksvegene ført over til fylkeskommunene uten at det fulgte med tilstrekkelig midler. Reformen må nå følges opp med midler. En særskilt satsing på bruer og tunneler vil være et godt tiltak.

Næringslivet trenger god infrastruktur, både på distriktsveiene og hovedveiene ut av Norge. Konkurranssevnen svekkes av nedprioritering av infrastrukturen. Norge ligger på en svak 46. plass globalt når det gjelder veikvalitet.

Østfold er viktig som porten til Europa, og vi trenger en god infrastruktur for å være konkurransedyktige. Det statlige vei-eierskapet er fragmentert og skaper utfordringer. Vi mener at eierskapet til riksveiene samles under et statlig eierskap vil være det beste.

Vi krever:

- **Prioritering av Østfold i Nasjonal transportplan;** dobbeltsporet jernbane, gjenåpning av Rygge flystasjon som sivil lufthavn, rask fremgang i mudringen av Borg Havn, effektive løsninger for trafikken i Moss sentrum og en oppgradering av tunneller og broer.
- **Oppgradering og vedlikehold av fylkesveiene** for å styrke regionens konkurransevne og infrastruktur.
- **Sikre en enhetlig og effektiv statlig forvaltning av infrastrukturen.**
- **Fortsettelse av FOT-ruter** for å sikre at folk kan bo, jobbe og leve i hele Norge.

Forslag: 6

Opprinnelig forslag: 16

Styrk og bevar CO2 kompensasjonsordningen

LOs regionkonferanse i Østfold er sterkt bekymret for at kuttet i CO2 kompensasjonsordningen i statsbudsjett for 2024 rammer industrien og arbeidsplasser i Østfold og resten av Norge.

CO2-priseffekten i kraftprisen gir staten store merinntekter, men bærekraftig industri i Norge betydelige økte kostnader.

Arbeidsplasser vil med dette kunne forsvinne til andre land som ikke har tilgang på ren vannkraft som i Norge, og dermed øke det totale CO2 utslippet. Ordningen er innført nettopp for å hindre dette, samtidig som det er blitt et av de viktigste rammevilkårene for industrien i Norge.

En svekkelse av CO2 kompensasjonsordningen svekker konkurransekraften og nyinvesteringer for norske anlegg. Det truer norske arbeidsplasser i en konkurranseutsatt eksportnæring som er viktig for foredling av norske råvarer, distriktsnæring, verdiskaping og som er avhengig av forutsigbarhet.

I Hurdalsplattformen forpliktet regjeringen seg til å «videreføre og styrke CO2-kompensasjonsordningen». I forbindelse med at regjeringen likevel i statsbudsjett for 2023 foreslo å innføre en egenandel i ordningen på kr 200 pr. tonn, gav regjeringen klare signaler om at CO2-kompensasjonsordningen deretter skulle ligge fast.

Likevel foreslo regjeringen en økning av kvoteprisgulvet fra 200kr til 375kr per tonn med tilbakevirkende kraft.

Ordningen må flyttes vekk fra Klima og miljødepartementet og tilbake til Energidepartementet der den var tidligere. Da vil de kunne se at inntektene er større enn utgiftene.

LOs Regionkonferanse krever at CO2 kompensasjonsordningen må sikres og styrkes, ikke svekkes. Dialog mellom partene i arbeidslivet og industrien må være på plass før endringer i rammevilkår for industrien gjennomføres.

Forslag: 7

Opprinnelig forslag: 23

Urolige tider krever en langsiktig næringspolitikk

Norsk industri står foran krevende tider. Mens norsk og europeisk industri rammes av høye energipriser og økende CO2-pris, konkurrerer norsk og europeisk industri med land med subsidiert energi og svak klimapolitikk. Samtidig står Europa også overfor mer strukturelle utfordringer – fallende markedsandeler, industridød, outsourcing, en aldrende befolkning, lave fødselstall og energimangel. En alvorlig situasjon har blitt enda mer alvorlig med Russlands krig mot Ukraina og Kinas økende dominans. Det er særlig alvorlig for et lite land med en åpen økonomi, som Norge. Over 70 % av vår eksport går til EU-landene.

Kina har en dominerende stilling innenfor produksjon av ferdigvarer som batterier, solceller, vindturbiner, viktige metaller som aluminium og stål, samt kritisk viktige mineraler og komponenter. To år inn i Russlands angrepskrig mot Ukraina har Europa

økt sin avhengighet av flere russiske varer, som mineralgjødsel og korn. Fortsatt står Russland for mesteparten av kjernebrensel som importeres til Europa, og fortsatt finner russisk olje og gass veien til det europeiske markedet. Denne markedsmakten bruker Russland og Kina til å nå sine mål, for eksempel når Kina stanser eksporten av grafitt for å ramme vestlig batteriproduksjon. Kina og Russlands markedsdominans er spesielt farlig for små land med en internasjonal orientert økonomi, som Norge.

Derfor må Norge støtte opp om en politikk som styrker norsk, europeisk og transatlantisk konkurransekraft og forsyningsikkerhet. Nord-Amerika og Europa må i samarbeid gjenoppbygge industrielle verdikjeder, øke egen produksjon av metaller og utvikle vår egen bærekraftige mineralutvinning. Våre viktigste naboland ser til Norge. Norge har inngått viktige industrielle avtaler med Tyskland, Frankrike og USA, samt blitt med i EUs grønne allianse.

Det byr på store muligheter for norsk prosessindustri, som kan ta viktige markedsandeler innenfor metaller, mineraler, kjemikalier og komponenter verden trenger mer av.

Vi står foran en stadig mer krevende klimapolitikk. Vi har tatt de letteste utslippskuttene, nå gjenstår de vanskelige kuttene som krever enorme investeringer og teknologi som foreløpig ikke finnes. Høy CO₂-avgift og kvotepriser er ikke nok til å utløse investeringene vi trenger. I en tidsavgrenset periode er det behov for økt risikoavlastning og støtte, slik at industrien får gjort den nødvendige omstillingen i rett tid. Hvis verdens reneste industri utkonkurreres av land med høye utslipp, har klimapolitikken spent bein på seg selv.

Regionkonferansen i Østfold ber LO jobbe for at norsk industri får rammevilkår og risikoavlastningen som er nødvendig for å lykkes med omstillingen til lavutslippssamfunnet. Det må være sterke virkemidler mot karbonlekkasje til land med høye utslipp og dårlige arbeidsvilkår. Norge må aktivt bruke mulighetene når Nord-Amerika og Europa jobber for å gjenreise egne verdikjeder.

Forslag: 8

Opprinnelig forslag: 5

For trygge og kostnadseffektive tjenester i regi av Østfold fylkeskommune

LOs Regionkonferanse ønsker å rette oppmerksomheten mot en problematikk som påvirker tjenester og arbeidsforholdene i Østfold. Vi ser med bekymring på praksisen med å sette ut blant annet kollektivtrafikken på anbud og de konsekvensene dette har for de ansatte, effektiviteten og kontinuiteten i tjenesten.

Problematikken ved anbudsregimet

Når tjenester settes ut på anbud, oppstår betydelige utfordringer for de ansatte. Overgangen til nye aktører medfører en rekke ulemper. Man får en ny arbeidsgiver, nye ledelsesstrukturer, og forandringer i tillitsvalgtes roller. Dette skaper usikkerhet,

utfordringer med samarbeid og forholdet til de ansatte, samt utfordringer rundt anskaffelse og drift av maskinpark og utstyr.

Som vi nylig har opplevd med overgangen fra Vy til Nobina sommeren 2023, kan slike endringer føre til avbrudd i driften og problemer som kan påvirke tjenestekvaliteten negativt. Det er utfordringer vi så før de tragiske bussbrannene som satt deler av bussparken ute av drift.

Dette er uakseptabelt for de ansatte og for passasjerene som er avhengige av en pålitelig og stabil kollektivtrafikk.

Krever avskaffelse av anbudsregimet

LOs Regionkonferanse stiller seg sterkt imot den gjeldende praksisen med å sette tjenester i Østfold fylkeskommune ut på anbud. Vi støtter ethvert initiativ for å drive tjenester i egen regi, og vi forventer at tillitsvalgte har en plass rundt bordet i gjennomgangene av nåværende og fremtidige vurderinger .

Ved å ha en direkte styring over tjenester kan fylkeskommunen sikre bedre samhandling, større kontroll over mannskap, utstyr og maskiner. En varig drift under samme aktør vil bidra til stabilitet, kontinuitet og økt kvalitet i tjenestene. Alternativet er hyppige overganger mellom ulike anbudsvinnere.

Ønske om bedre og rimeligere tjenester

LOs Regionkonferanse mener at drift i egen regi vil føre til bedre tjenester, økt effektivitet og rimeligere kostnader. Fylkeskommunen kan aktivt forme en bærekraftig fremtid for kollektivtrafikken i Østfold, som bedre tilfredsstillende innbyggernes behov og samtidig gir gode arbeidsforhold for de ansatte.

Vi krever at Østfold Fylkeskommune lytter til vårt krav om fremtidig avskaffelse av anbudsregimet for å sikre varige, kvalitetsmessige og kostnadseffektive tjenester i Østfold.

Forslag: 9

Opprinnelig forslag: 10

Tariffoppgjøret 2024: LOs regionkonferanse i Østfold krever økt kjøpekraft for hele laget

LOs regionkonferanse i Østfold krever at hele laget av arbeidstakere sikres økt kjøpekraft i lønnsoppgjøret, og at de som har minst, må få mest. De senere årene har alle merket de økte prisene, men de med lave inntekter er hardest rammet. Fokuset i årets lønnsoppgjør er at våre medlemmer skal sitte igjen med mere av egen lønn enn hva man gjorde i 2023.

De med minst må få mest

LOs regionkonferanse i Østfold mener at en rettferdig lønnsutvikling innebærer at de med lave inntekter må komme best ut av lønnsoppgjøret i 2024. Arbeidstakere med lavere inntekter sliter mest siden de må bruke en større andel av lønna til å dekke de økte kostnadene.

Det er bekymringsfullt at de økonomiske forskjellene i Norge har økt. De aller rikeste har blitt rikere, mens stadig flere sliter med å få endene til å møtes. Inntektsforskjellene har økt og barnefattigdommen vokser. Behovet for å sikre høye tillegg til de med lavere lønn blir forsterket av at det nå er signalisert nok en renteøkning, etter at Norges Bank har økt styringsrenta 13 ganger de siste åra.

Kapitaleierne tar mer

De senere åra har arbeidstakernes andel av overskuddet blitt stadig mindre. Arbeidsfolka som skaper overskuddet får mindre av profitten mens lederlønninger har økt kraftig. På få år har andelen som utbetales i lønn falt fra 83 prosent til 78 prosent. Denne utviklingen må snus.

Kvinner tjener fremdeles mindre enn menn, og arbeidet for likelønn går for tregt. Lønnsforskjellene må utjevnes gjennom likelønnsprofil i tillegg til at vi skal løfte de med lavest lønn mest.

Frontfagsmodellen må bestå

LOs regionkonferanse i Østfold støtter den norske frontfagsmodellen, som koordinerer lønnsutviklingen gjennom sentrale lønnsforhandlinger, med generelle tillegg og landsdekkende tariffavtaler. Frontfagsmodellen har gitt norske arbeidstakere lavere arbeidsløshet og bedre lønnsutvikling enn arbeidsfolk i andre land, både i privat og offentlig sektor. Samtidig er konkurransevnen mot andre land ivaretatt.

LOs regionkonferanse i Østfold mener at frontfagsmodellen er kollektiv fornuft som tjener arbeidsgivere og arbeidstakere, både i privat og offentlig sektor. Samtidig må modellen også i tida framover bidra til mindre lønnsforskjeller i samfunnet. Et system med individuell lønnsdannelse basert på markedstankegang, vil gi økt arbeidsløshet, økte forskjeller og føre til at arbeidsfolk må stå med lua i hånda igjen. Fagforbundet vil kjempe mot en slik utvikling. Vi mener at frontfagsmodellen er avgjørende for å sikre at hele laget av arbeidstakere får en god og rettferdig lønnsutvikling over tid.

Forslag: 10

Opprinnelig forslag: 11

Vi må styrke og videreutvikle velferdsstaten

I Norge har vi gode offentlige velferdsordninger som alle har tilgang til, og som bidrar til likestilling, utjevning av levekår og bosetting i hele landet. Dessuten er samarbeidet

mellom myndighetene, arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene et sentralt trekk ved den norske modellen.

Fordi vi har skapt et samfunn med små forskjeller, er Norge bedre i stand til å møte kriser enn land med større ulikhet. Små forskjeller øker oppslutningen til offentlige velferdstjenester. Samtidig er demokratiske land med en stor offentlig sektor mer økonomisk stabile enn andre, noe som bidrar til økonomisk fremgang. Sterke offentlige tjenester er også helt sentrale for å redusere forskjellene, øke tilliten i samfunnet og sikre oss gode liv.

Det er også utfordringer i det norske samfunnet. Disse utfordringene løses best i fellesskap. LOs regionkonferanse i Østfold er bekymret over at den økonomiske ulikheten har økt, ikke minst gjennom en formidabel opphopning av formue hos Norges rikeste. Gjennom åtte år med Høyre-regjering ble skattesystemet mer usolidarisk og urettferdig, noe som økte den sosiale ulikheten og svekket velferdsstaten.

Mange enkeltmennesker, familier og virksomheter står nå i økonomiske utfordringer som følge av en løpsk inflasjon og økte energipriser i Europa. I denne situasjonen er det avgjørende at det føres en ansvarlig og rettferdig økonomisk politikk, for å hindre ytterligere økning i priser og renter. Nå må vi slå ring om de offentlige velferdsordningene, men vi må også legge planer for en styrking av velferdsstaten i årene framover.

LOs regionkonferanse i Østfold mener det er tid for å øke statens skatteinntekter for å styrke velferdstjenestene og redusere de økonomiske forskjellene i samfunnet.

I årene framover bør den norske modellen videreutvikles, og velferden videre utbygges.

Derfor mener LOs regionkonferanse i Østfold at regjeringa bør vurdere å øke de samlede skatteinntektene gjennom:

- økning av formuesskatten
- økning av finansskatten
- økning av inntektsskatten for dem med inntekt over 1.000.000 kroner
- økning av skatten på inntekt fra sekundærboliger
- økning av grunnrentebeskatningen på profitt fra bruk av naturressurser
- innføre en skatt på arv. med bunnfradrag på 5 millioner.
- innføre en beskatning som skal gjøre det mindre attraktivt å bli skatteflyktning

Økte skatteinntekter gjør at vi kan bygge ut velferdsstaten. Dette kan blant annet skje gjennom en tannhelsereform, gratis barnehageplasser, ytterligere reduserte SFO-priser, lavere skatt for dem med lav inntekt, en boligpolitisk reform, bedret TT-ordning og styrket kommune- og sykehusøkonomi.

Det er viktig for LOs regionkonferanse i Østfold at velferdstjenestene ikke blir privatisert, men utføres av offentlig ansatte. Slik sikrer vi at skattepengene går til velferdstjenester, ikke til profitt for private velferdsaktører. Dessuten fører offentlig drift til bedre styring over tjenestene, i tillegg til bedre lønns- og arbeidsvilkår for de ansatte.

LOs regionkonferanse i Østfold vil ta hele landet i bruk. Utviklingen med fraflytting og nedgang i folketall må snus. For å sikre spredt bosetting i hele landet må det legges til rette for å drive næring i distriktene. En styrking av distriktene vil avlaste presset i sentrale områder. Fagforbundet ønsker derfor et mer rettferdig inntektssystem, som kommer distriktskommunene til gode.

LOs regionkonferanse i Østfold har store ambisjoner for velferdsstaten, men vi har også respekt for at velferdsordningene må bygges ut gradvis og på en ansvarlig måte. Hele laget må være med på å bygge ut velferdsstaten.

Forslag: 11

Opprinnelig forslag: 13

Krise i bygg- og anleggsbransjen – Regjeringen må handle nå!

LOs regionkonferanse i Østfold er dypt bekymret over den alarmerende situasjonen i bygg- og anleggsbransjen i Norge. De pågående utfordringene med dyrtid, høye renter og manglende insentiver fra regjeringen har ført til en betydelig stagnasjon i byggeaktiviteten. Tiden er inne for å handle, ikke bare for å bevare arbeidsplasser, men også for å sikre at Norge har den infrastrukturen og de boligene som er nødvendige for fremtidig vekst og vedlikehold. Denne krisen krever umiddelbare og handlekraftige tiltak fra regjeringen for å unngå alvorlige konsekvenser for bransjene og de ansatte. Vi forventer konkrete og målrettede tiltak fra regjeringen.

Manglende tiltak fra regjeringen.

Regjeringens fravær av effektive tiltak har forverret situasjonen i byggebransjen. Mangel på rentekompensasjoner, tilskuddsordninger og økonomisk støtte til bygging av offentlige prosjekter har bidratt til at bransjen står stille. Dette er uakseptabelt, spesielt når behovet for infrastruktur og boliger er så påtrengende.

Dette krever vi av regjeringen:

- **Rentekompensasjoner:** Vi krever at regjeringen umiddelbart innfører tiltak for å kompensere bedrifter i byggebransjen for de økte rentekostnadene. Dette er nødvendig for å opprettholde aktiviteten og sikre arbeidsplasser.
- **Tilskuddsordninger:** Det er på høy tid at regjeringen lanserer målrettede tilskuddsordninger for å stimulere byggeaktivitet. Dette bør omfatte både private og offentlige prosjekter for å opprettholde sysselsetting og sørge for at samfunnets behov blir dekket.
- **Økonomisk støtte til offentlige bygg:** Vi krever at regjeringen gir økonomisk støtte til kommuner og fylkeskommuner for å fremskynde byggingen av

nødvendige offentlige bygg og infrastruktur. Dette vil bidra til å opprettholde arbeidsplasser og styrke samfunnets beredskap.

- **Insentiver for grønn omstilling:** Regjeringen bør innføre insentiver for bærekraftige og grønne byggeprosjekter. Dette vil ikke bare støtte bransjen, men også bidra til å oppfylle miljømål og fremme en bærekraftig utvikling.
- **Dialog med fagbevegelsen:** Vi forventer at regjeringen tar ansvar og engasjerer fagbevegelsen i utformingen av tiltakene. Arbeidstakernes perspektiv og behov må være sentrale i beslutningsprosessene.

Forslag: 12

Opprinnelig forslag: 15

STOPP PARTNERDRAP

Det tar lang tid å få på plass tiltak for å stoppe partnerdrap. Å beskytte borgere mot vold og overgrep er en menneskerettslig forpliktelse. Kvinner drepes av menn de har en relasjon til. Ofte er det en nåværende eller tidligere partner. Alt for ofte har det vært flere tilfeller av truende adferd som ikke blir tatt på alvor. Hadde dette blitt tatt tak i tidlig nok, kunne mange drap vært avverget. Likevel settes ikke tiltak inn i altfor mange saker.

I 2023 ble 37 personer drept i Norge, 16 av disse ble drept av partneren sin. Det er et sentralt mål å hindre at vold i nære relasjoner skjer. Vi har forsømt oss når det gjelder forebygging. Konkrete tiltak må til for å forebygge at volden skjer. Vi vet at psykisk uhelse ofte er en faktor hos menn som dreper. Helsevesenets tilbud til menn må være relevant og synlig.

Kommunene er en avgjørende faktor for å hindre vold i nære relasjoner, og kommunenes ansvar for å hindre vold må tydeliggjøres. TryggEst er en modell utviklet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) som skal hjelpe kommuner å ivareta risikoutsatte voksne innbyggere. I de kommunene som har TryggEst er det flere henvendelser fra voldsutsatte som trenger hjelp. Det er bekymringsfullt at kun 39% av kommunene har tatt i bruk TryggEst.

LOs regionkonferanse i Østfold krever:

- Lovpålagt handlingsplan: En handlingsplan mot vold i nære relasjoner for å strukturere og forankre kommunens ansvar i dette arbeidet.
- Styrket politi og domstoler: Tilførsel av ressurser og kompetanse til politiet for å gjøre risikovurderinger i familievoldssaker.
- Økt bruk av omvendt voldsalarm: Ressurser og kompetanse til politiet for å følge opp økt bruk av omvendt voldsalarm.

- Uavhengig overvåking: Likestillings- og diskrimineringsombudet må få oppdraget som uavhengig nasjonalt organ for overvåkning av Istanbulkonvensjonen.